

РЕШЕНИЕ

№ 17211

гр. София, 23.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 29 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Виктория М. СтА.ова

при участието на секретаря ВАЛЕНТИНА ВЛ. МИЛОВАНОВА
като разгледа докладваното от Виктория М. СтА.ова Гражданско дело №
20231110115735 по описа за 2023 година

**Производството е по реда на ГПК, част II "Общ исков процес", дял I
"Производство пред първата инстанция".**

Производството е образувано по искова молба с вх. № 84092/27.03.2023 г. на А. В. С.
срещу“ ЕАД, с която са предявени при условията на обективно кумулативно
съединяване осъдителни иски с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за
осъждане на ответника да заплати на ищеца следните суми: 1./ **100,00 лева** – част от вземане
в общ размер на 11 000,00 лева, представляваща неизплатен остатък от дължимо
застрахователно обезщетение по договор за имуществена застраховка № от
19.01.2023 г., за щети по лек автомобил марка причинени вследствие на реализиран
на 17.03.2023 г. застрахователен риск по договора, ведно със законната лихва от датата на
подаване на исквата молба в съда – 27.03.2023 г., до окончателното плащане на вземането;
2./ **0,22 лева** – част от вземане в общ размер на 24,42 лева, представляваща мораторна лихва
за периода 20.03.2023 г. – 26.03.2023 г.

С протоколно определение, постановено в проведеното на 11.10.2023 г. открито
съдебно заседание по делото, съдът е допуснал изменение на размера на предявените иски
по реда на чл. 214, ал. 1 ГПК чрез увеличение на техния размер, както следва: 1./ искът с
правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ се счита предявен за сумата в размер на **7 360,43 лева**
/съобразно изявлението на процесуалния представител на ищеца и представената от него в
открито съдебно заседание писмена молба и при допуснатата от съда ОФГ в протоколното
определение чрез посочване на размера от 7 260,43 лева вместо правилния 7 360,43 лева/; 2./
искът с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД се счита предявен за сумата в размер на **16,34 лева**.

В исквата молба ищецът излага фактически твърдения, че в периода на
застрахователното покритие по договор за имуществена застраховка „Каско +“, обективиран
в Комбинирана застрахователна полица № от 19.01.2023 г., сключен с
ответното дружество, е настъпило застрахователно събитие, в резултат от което са
причинени материални щети на лек автомобил марка предмет на застраховане по
полицата. Посочва, че дължимата по договора застрахователна премия е в общ размер на 1
122,00 лева, като страните са разсрочили същата на 4 равни вноски, всяка от по 289,94 лева.
На 19.01.2023 г. е била платена първата дължима вноска. На 20.03.2023 г., след настъпилото
застрахователно събитие от 17.03.2023 г. и по повод същото, ищецът предявил писмена
застрахователна претенция пред ответното дружество, по която била образувана щета №

..... от 20.03.2023 г. За установяване на вредите бил извършен оглед на увреденото МПС от застрахователя, при който били констатирани увреждания на следните автодетайли: облицовка на задна броня – за боядисване, заден ляв калник – за подмяна и боядисване, ляв стоп – за подмяна. На 22.03.2023 г. ответното дружество, след прихващане на оставащите към момента вноски по договора в общ размер на 869,82 лева, превел по банкова сметка на ищеца сумата в размер на 408,54 лева. Ищецът счита определения от ответното дружество размер на застрахователното обезщетение за крайно занижен и недостатъчен за възстановяване на уврежданията по застрахования лек автомобил. Претендира присъждане и на мораторна лихва.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба, с който оспорва исковите претенции по основание и размер. Не оспорва факта на настъпило в периода на застрахователното покритие по договор за имуществена застраховка „Каско +“ застрахователно събитие с лек автомобил марка предмет на застраховане по застрахователна полица № от 19.01.2023 г., както и образувана по повод същото събитие щета при застрахователя № Твърди, че въз основа на констатираните щети по увреденото МПС е било определено застрахователно обезщетение в размер на 1 278,36 лева. Съобразно клаузата на т. 5.4. от Раздел I от приложимите ОУ застрахователят е приспаднал неплатените към този момент вноски в общ размер на сумата от 869,82 лева, като остатъкът до определеното обезщетение е бил заплатен на застрахованото лице. Счита, че с така изплатеното обезщетение е изпълнил изцяло задълженията си към ищеца по договора за имуществена застраховка. Намира претендираното от него обезщетение за завишено с оглед действително получените щети по процесния автомобил. Моли за отхвърляне на исковата претенция.

Софийски районен съд, I Гражданско отделение, като съобрази доводите на страните и събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно изискванията на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено от фактическа страна следното:

По делото е представено заверено копие от Свидетелство за регистрация на лек автомобил марка със собственик А. В. С..

По делото е приета като писмено доказателство Комбинирана застрахователна полица „Каско +“ № от 19.01.2023 г., сключена между страните по настоящото дело с предмет на застраховане лекия автомобил марка с период на застрахователно покритие 23.01.2023 г. – 22.01.2024 г. Съгласно уговореното в полицата дължимата от застрахования застрахователна премия възлиза на сумата от общо 1 220,00 лева, като същата е разсрочена на 4 равни вноски. От представената към застрахователния договор, двустранно подписана от представители на двете страни, сметка № от 19.01.2023 г. се установява, че първата вноска по договора е била реално изплатена от застрахованото лице в деня на сключване на договора, ведно с пропорционална част от общо дължимия данък към премията.

По делото са представени Общи условия на“ ЕАД за автомобилна застраховка „КАСКО+“, за които страните не спорят, че са приложими към възникналите помежду им облигационни отношения по повод на сключената на 19.01.2023 г. комбинирана застрахователна полица „Каско +“ № Съгласно предвиденото в Раздел I, наименуван „Общи положения“, т. 5.4., абзац втори от ОУ „Когато застрахователното събитие е настъпило, преди застрахователната премия да е изплатена изцяло от застрахователя, застрахователят може да удържи неиздължената премия от дължимото застрахователно обезщетение или сума“.

С проект на доклад, обективизиран в определение от 14.09.2023 г. и обявен за окончателен в проведеното на 11.10.2023 г. открито съдебно заседание, районният съд е отделил, на основание чл. 153, вр. чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК, като безспорни между страните и ненуждаещи се от доказване следните обстоятелства: 1./ за лек автомобил марка е налице валидно сключен с ответното застрахователно дружество договор за имуществена застраховка „Каско +“, обективизиран в Комбинирана застрахователна полица № от 19.01.2023 г., с период на застрахователно покритие 23.01.2023 г. – 22.01.2024 г.; 2./ уговорената по договора за имуществена застраховка „Каско +“ застрахователна премия е в размер на 1 122,00 лева, като страните са разсрочили същата на 4 равни месечни вноски, всяка от по 289,94 лева; 3./ на 19.01.2023 г. застрахованото лице е погасило първата дължима вноска по договора за имуществена застраховка „Каско +“ в размер на 289,94 лева; 4./ на 17.03.2023 г. е настъпило застрахователно събитие с лек

автомобил марка за което ответникът – застраховател носи риска; 5./ към датата на реализиране на застрахователното събитие неплатени по договора за имуществена застраховка са били 3 месечни вноски от по 289,94 лева, в общ размер на сумата от 869,82 лева; 6./ по повод настъпилото застрахователно събитие при ответника е заведена щета № от 20.03.2023 г., по която след извършен оглед от експерт на застрахователя е определено застрахователно обезщетение в размер на сумата 1 278,94 лева; 7./ на застрахованото лице е било изплатено застрахователно обезщетение по процесната щета в размер на 408,54 лева.

В проведеното на 11.10.2023 г. открито съдебно заседание, съдът е отделил, на основание чл. 153 ГПК, като безспорно между страните и ненуждаещо се от доказване обстоятелството, че ответното застрахователно дружество е извършило доброволно плащане по образуваната при него процесна щета в размер на сумата от 1 278,94 лева, следователно застрахователят е изплатил изцяло определеното от него след извършен оглед от експерт застрахователно обезщетение по щетата.

В производството пред настоящата съдебна инстанция е изслушано и прието без възражения на страните в срока по чл. 200, ал. 3, изр. 2 ГПК експертното заключение на вещото лице Й. Й. по допуснатата съдебна автотехническа експертиза /CATE/. Съгласно експертното заключение, което преценено по реда на чл. 202 ГПК районният съд кредитира като обективно и компетентно изготвено от специалист в съответната техническа област, стойността на необходимия ремонт за отстраняване на щетите по увреденото МПС, изчислена на база средни пазарни цени към датата на ПТП /17.03.2023 г./, възлиза на сумата 8 638,79 лева, при възприемане вида на причинените щети, посочен в изготвения от застрахователя опис – заключение по съответната щета /увреждане на облицовка на задна броня, заден ляв калник, ляв стоп/. В заключението е уточнено и съобразено, че към датата на застрахователното събитие лекият автомобил марка е бил на 18 години и 14 дни, считано от датата на първоначалната му регистрация – на 03.03.2005 г. Изслушан в проведеното на 11.10.2023 г. открито съдебно заседание експертът пояснява, на въпрос на процесуалния представител на ответното дружество, че при определяне стойността на необходимия ремонт за възстановяване на причинените щети по калника на лекия автомобил са взети предвид цени на официалния представител на „.....“, тъй като категорично за увредения автодетайл не са налице алтернативни доставчици.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с предявени при условията на обективно кумулативно съединяване осъдителни иски с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

За да бъде уважен предявеният иск по чл. 405 КЗ, в доказателствена тежест на ищеца е да установи при условие на пълно и главно доказване следните материални предпоставки: 1./ наличието на валидно сключен застрахователен договор между страните по делото към датата на настъпване на застрахователното събитие, 2./ настъпване на застрахователно събитие, което представлява покрит от застрахователя риск, и 3./ размера на претендираното от него обезщетение. При установяване на посочените факти в тежест на ответното застрахователно дружество е да установи погасяване на дълга.

За да бъде уважен предявеният иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, в доказателствена тежест на ищеца е да установи при условие на пълно и главно доказване следните материални предпоставки: 1./ главен дълг; 2./ изпадане на ответника в забава и 3./ размер на обезщетението за забава.

По иска с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ:

С оглед отделените, на основание чл. 153, вр. чл. 146, ал. 1, т. 4 и 5 ГПК, като безспорни между страните и ненуждаещи се от доказване обстоятелства, за чието осъществяване свидетелстват и данните, съдържащи се в приетите по делото като писмени доказателства, и предвид наведените в отговора на исковата молба доводи за неоснователност на главния иск, настоящият съдебен състав приема, че спорен между страните в хода на исковото производство е единствено въпросът относно размера на дължимото застрахователно обезщетение.

Съгласно нормата на чл. 386, ал. 2 КЗ, при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение, което е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието. Според

регламентираното в чл. 400, ал. 2 КЗ за възстановителна застрахователна стойност се смята стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка. В този смисъл е и трайната съдебна практика, обективирана в Решение № 6/02.02.2011 г. по т. д. № 293/2010 г. на ВКС, I ТО, Решение № 206/03.09.2013 г. по т. д. № 107/2011 г. на ВКС, II ТО, Решение № 235/27.12.2013 г. по т. д. № 1586/2013 г. на ВКС, II ТО, Определение № 156/27.03.2015 г. по т. д. № 1667/2014 г. на ВКС, II ТО, и други, постановени при действието на КЗ (отм.), но приложими и към актуалната уредба, тъй като принципът на обезвредата, възприет от отменения закон, е възпроизведен и в новия закон, съгласно която за възстановителна стойност се приема стойността на разходите за материали и труд по средна пазарна цена към момента на настъпване на застрахователното събитие, без да се прилага коефициент за овехтяване на увредените части, доколкото по такива цени ще може да се купи вещ от същото количество и качество като увредената вещ. Следователно, при съдебно предявена претенция за заплащане на застрахователно обезщетение съдът следва да определи застрахователното обезщетение по действителната стойност на вредата към момента на настъпване на застрахователното събитие като ползва заключение на вещо лице, но без да е обвързан при кредитирането му да проверява дали не се надвишават минималните размери по Методиката към Наредба № 24/08.03.2006 г. Същата, макар да не е задължителна, съставлява указание за застрахователя относно начина на изчисляване размера на щетите върху автомобила, когато застрахованият не е представил надлежни доказателства за извършен ремонт в сервиз и е предоставено на застрахователя да определи обезщетението по експертна оценка /така възприетото в Решение № 52/08.07.2010 г. по т. д. № 652/2009 г. на ВКС, I ТО, Решение № 165/24.09.2013 г. по т. д. № 469/2012 г. на ВКС, II ТО, и други/. В процесния случай от заключението на вещото лице по САТЕ, което като компетентно и обективно изготвено от специалист в съответната техническа област настоящият съдебен състав изцяло кредитира, се установи, че необходимата стойност за възстановяване на щетите по лекия автомобил марка изчислена на база на средни пазарни цени към датата на ПТП, възлиза на 8 638,79 лева. Изчислената именно по средни пазарни цени стойност съдът преценява като обективен критерий за действително причинените вреди, тъй като тя е определена след проучване в цялост на пазара на съответните части, боя, материали и труд, на които оперират официален сервиз за съответната марка лек автомобил и алтернативни доставчици, респ. определянето на средните пазарни цени предполага съобразяване на цените на двата вида икономически субекти. В тази връзка следва да се посочи, че макар стойността, необходима за възстановяване на увредения заден ляв калник, да е конкретно определена при съобразяване единствено на цени на официалния вносител съобразно изложеното от експерта в съдебно заседание, съдът не счита същата за завишена и несъобразена със средните пазарни цени. В разглеждания случай няма основание да се приеме, че ремонтът следва да се извърши с части, различни от оригиналните, след като се установява, че принципно не съществуват такива със същите технически характеристики и качество, които да са предлагани от алтернативни доставчици. Ето защо, районният съд намира, че действителната стойност за отстраняване на щетите по процесния лек автомобил възлиза на изчисления от експертното заключение размер от 8 638,79 лева. Между страните не се спори, че извънсъдебно ответното дружество е възстановило на ищеца сумата от 1 278,94 лева /обстоятелство, отделено като безспорно между страните в проведеното на 11.10.2023 г. открито съдебно заседание/, поради което той е останал задължен за разликата от 7 359,85 лева, до който размер предявеният иск е основателен, а за горницата - до пълния предявен размер от 7 360,43 лева, искът следва да се отхвърли като недоказан.

На основание по чл. 214, ал. 2 ГПК вземането следва да бъде присъдено заедно със законната лихва до окончателното му изплащане, но с оглед първоначално предявената частична претенция и по арг. от разпоредбите на чл. 126, ал. 1 ГПК и чл. 116а ЗЗД, лихвата следва да бъде присъдена върху сумата от 100,00 лева за периода от датата на исковата молба – 27.03.2023 г., до деня преди депозиране на молбата за увеличаване на иска /10.10.2023 г./, а за периода от датата на молбата за увеличаване на иска /11.10.2023 г./ до окончателното плащане, лихвата се дължи върху уважения размер на главницата от 7 359,85 лева.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД

Задължението на застрахователя по застраховка "Каско на МПС" да плати обезщетение на застрахованото лице при настъпила вреда на застрахованото имущество е задължение с определен ден за изпълнение – обезщетението следва да бъде изплатено не по-

късно от 15 работни дни от деня, в който застрахованият е уведомил насрещната страна за настъпилото събитие и е представил всички доказателства по щетата, освен ако по договора е уговорен по-кратък срок – арт. чл. 405, ал. 1 КЗ. В настоящия случай не се установява наличие на клауза, регламентираща различен срок за изпълнение на задължението на застрахователя да заплати обезщетение, поради което следва да се приеме, че същият е изпаднал в забава с изтичане на 15 работни дни от представяне на всички доказателства по щетата. Страните не спорят, че на 22.03.2023 г. ответникът е извършил частично извънсъдебно плащане в полза на ищеца по процесната щета, поради което съдът приема, че най-късно на тази дата ответникът е разполагал с всички необходими документи, касаещи щетата. Следователно 15-дневният срок за плащане за последния е изтекъл на 07.04.2023 г., поради което искът с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на мораторно обезщетение върху непогасеното главно вземане в периода 20.03.2023 г. – 26.03.2023 г. /деня, предхождащ входирането на сезиращата съда искова молба/ се явява неоснователен, тъй като по делото не се установи изпадане на ответника в забава в процесния период, респ. искът подлежи на отхвърляне. За пълнота следва да се посочи, че дори да се приеме, че ответникът е разполагал с всички необходими документи още в деня на получаване на извънсъдебната претенция на застрахованото лице - 20.03.2023 г., то 15-дневният срок отново не би бил изтекъл в исковия период 20.03.2023 г. – 26.03.2023 г.

Относно разноските

При този изход на делото право на разноски имат и двете страни. Ищецът претендира разноски за платена държавна такса, платен депозит за допуснатата САТЕ, както и адвокатско възнаграждение в полза на адвокат Д. Т., САК, по реда на чл. 38, ал. 1, т. 3 ЗА. Съобразно уважената част от исковите претенции в негова полза следва да се присъди сумата в общ размер на **656,99 лева** – разноски в първоинстанционното производство за платена държавна такса и платен депозит за вещо лице, а в полза на адвокат Д. Т., САК, сумата в размер на **1 035,96 лева** – адвокатско възнаграждение, определено по реда на чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения. Макар да има право на разноски съразмерно на отхвърлената част от исковите претенции, ответната страна не е поискала присъждане на такива, поради което разноски не следва да се присъждат.

Мотивиран от горното, Софийски районен съд, I Гражданско отделение, 29 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА“ ЕАД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр., да заплати на А. В. С., ЕГН, със съдебен адрес: гр. С....., на основание чл. 405, ал. 1 КЗ, сумата в размер на 7 359,85 лева – част от вземане в общ размер на 11 000,00 лева, представляваща неизплатен остатък от дължимо застрахователно обезщетение по договор за имуществена застраховка № от 19.01.2023 г., за щети по лек автомобил марка причинени вследствие на реализиран на 17.03.2023 г. застрахователен риск по договора, ведно със законната лихва, както следва: за периода от датата на исквата молба 27.03.2023 г. до 10.10.2023 г. - върху главница от 100,00 лева, а за периода от 11.10.2023 г. до окончателното изплащане на вземането - върху пълния размер на присъдената главница от 7 359,85 лева, като **ОТХВЪРЛЯ** иска с правно основание чл. 405, ал. 1 КЗ за разликата над уважения размер от 7 359,85 лева до пълния предявен размер от 7 360,43 лева.

ОТХВЪРЛЯ предявения от А. В. С., ЕГН, със съдебен адрес: гр. С....., срещу“ ЕАД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр., иск с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата в размер 16,34 лева - част от вземане в общ размер на 24,42 лева, представляваща мораторна лихва за периода 20.03.2023 г. – 26.03.2023 г.

ОСЪЖДА“ ЕАД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр., да заплати на А. В. С., ЕГН, със съдебен адрес: гр. С....., на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата в размер на 656,99 лева – разноски в първоинстанционното производство за платена държавна такса и платен депозит за вещо лице, съразмерно на уважената част от исковите претенции.

ОСЪЖДА“ ЕАД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр., да заплати в полза на адвокат Д. Т., САК, на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата, сумата в размер на **1 035,96 лева** – адвокатско възнаграждение, определено

по реда на чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредбата за минималните адвокатски възнаграждения, съразмерно на уважената част от исковите претенции..

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____